

**A globális és lokális eszközrendszer egymás
mellettsége, egymást kiegészítő jellege a
gazdaságfejlesztésben az unió kohéziós
politikája keretében**

Döbrönte Katalin

PhD hallgató,

ELTE Földtudományi Doktori Iskola

A prezentáció felépítése

- Az EU fejlesztéspolitikája az EU globális versenyképességének szolgálatában
- Régiók közötti különbségek csökkenése – növekedése
- Gazdaságfejlesztési eszközrendszer uniós, országos és regionális szinteken
- Országos gazdaságfejlesztési beavatkozások megjelenése a lokális szinteken
- Beavatkozás a vállalkozói szektorban – KKV támogatás lehetőségei lokális szinten, és a nemzetközi hálózatokba való bekapcsolódásban

EU nemzetközi pozíciója

- Ahhoz, hogy az EU vezető gazdasági hatalom maradjon, hatékony iparpolitika szükséges
- EU nemzetközi versenyképessége gyengül (FDI)
- Az EU átlagos termelékenysége az USA szintjének kétharmada – EU-tagországokat a közepes képzettségi szintre és technológiákra építenek, míg az USA magas képzettségi szintre és magas technológiára
- Szakpolitikai eszközök nagy része nemzeti szintű (iparpolitika – termelőszektor, feldolgozóipar támogatása)
- Erősebb gazdasági kormányzás szükséges
- EU szinten visszaesett az építőipar, feldolgozóipar, foglalkoztatottság 2008-11 között, KKE-ban, feldolgozóipar jelentősége

EU fejlesztéspolitikai rendszere

- 2007-13: 600ezer munkahely, 200ezer támogatott KKV, 80ezer start-up vállalkozás, 22ezer kutatás-fejlesztési projekt
- 2014-20: tematikus koncentráció: innováció és kutatás, digitális agenda, KKV-k támogatása, alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság
- Uniós szinten szakpolitikai koordináció, koncentráció „kényszerítése” tagállamokra, stratégiai célkitűzések, dokumentumok összehangolása, egységes mutatórendszer alkalmazása

Szakpolitikai dokumentumok

- Europe 2020 stratégia
- Annual Growth Survey, 2011,12,13,14
- 6th Cohesion Report
- Small Business Act
- An integrated industrial policy for the globalisation era – Commission strategy
- European Competitiveness Report
- Országspecifikus ajánlások
- Partnerségi Megállapodások
- Nemzeti Reform Program

KKV szektor ösztönzése

- KKV-k finanszírozáshoz való korlátozott hozzájárása: szűkebb hitelfelvételi lehetőségek
- Működési tényezők minőségének javítása, körének bővítése
- Technológia és tudás-intenzív tevékenységek arányának növelése
- Gazdasági együttműködések erősítése
- Versenyképességi akadályok lebontása
- Üzleti környezet biztosítása KKV-k számára (adminisztratív terhek csökkentése, hatékonyabb szabályozás, e-kormányzási politikák, kislépésből elindulás, támogatási konstrukciók egyszerűsítése)
- KKV támogatás: szokásos mód vagy a növekedési potenciált célzó specifikus eszközök

KKV versenyképesség ösztönző eszközök

- a) a vállalkozói szellem előmozdítása, különösen az új ötletek gazdasági hasznosításának megkönnyítése, valamint új cégek alapításának – többek között üzleti inkubátorházak segítségével történő – ösztönzése
- b) a kkv-k számára új vállalati modell – elsősorban a nemzetközivé válás céljával történő – kidolgozása és megvalósítása;
- c) a korszerű termék- és szolgáltatásfejlesztési képességek megteremtésének és bővítésének támogatása;
- d) a kkv-k abban való segítése, hogy növekedni tudjanak a regionális, nemzeti és nemzetközi piacokon, és hogy az innovációs folyamatokban részt tudjanak venni;

KKV szektor - eszközrendszer

- Vállalkozóvá válás ösztönzése - tanácsadás, mentorálás
- Technológia és tudás-intenzív tevékenységek arányának növelése, ötletekben rejlő üzleti lehetőségek kiaknázása – inkubáció
- Üzleti környezet fejlesztése
- Termék és szolgáltatásfejlesztés - kapacitásbővítés
- Piacra jutás elősegítése – regionális és nemzetközi
- Hálózatosodás, együttműködések
- KKV-k finanszírozáshoz való hozzájutásának biztosítása

KKV szektor - eszközrendszer

- Nagy növekedési potenciál, innováció orientált, export ösztönzés, endogén potenciál kihasználása
- Nagy fejlődési lehetőséget kínáló ágazatok
- Beszállítói hálózatok
- Elmaradott térségek, területi alapú klaszterek
- Nagyvárosi térségek
- Kisvárosi és vidékies térségek

- a globális versenypiac közvetlen szereplői
- beszállítókat
- a lokális piacok szereplői

KKV fejlesztés Ausztriában

- KKV-k aránya 99%, alkalmazottak több, mint kétharmadát foglalkoztatják, GVA 58%-a, A KKV-k 87%-a mikro, 11% kis-, és 2% közepes vállalkozás
- Bizonyos iparágakban kulcsszereplők, ld textil, építő, bútoripar, KKV arány magasabb a szolgáltatószektorban, turizmus és szabadidő szektor 90%-t KKV-k foglalkoztatják
- Kreatív gazdaság KKV-i 60%-ban 1 fős mikrok
- Nagyvállalatok aránya csekély, probléma innováció átvétele, fejlesztése – kritikus méret

KKV fejlesztés Ausztriában

- KKV-k innovációs készségének fejlesztése (gazdaság kutatási kompetenciáinak erősítése, intelligens termelés)
- Turizmus: minőségi megújítás, képzés, marketingtevékenység, beruházási hajlandóság növelése
- Fejlesztési célok: vállalkozási kompetenciák erősítése, gyenge együttműködési készség ellensúlyozása, és technológia, innováció transzfer, nemzetköziesedés
- Finanszírozási korlátozások a modernizációhoz, a kínálati kapacitás és termékskála bővítéséhez, hiányzó kockázati tőke

KKV GB

- 99,9% GB vállalkozásainak KKV, ezek 75%-ának nincs alkalmazottja, a magánszektor GVA 50%-a, és 59% magánszektor munkahelyeinek
- KKV-k a termelőszektorban kevésbé termelékenyek, mint nagyvállalatok
- Nagy növekedésű vállalkozások – GB vállalkozások 5%-a, ugyanakkor új munkahelyek egynegyede
- Szűk keresztmetszetek: finanszírozáshoz való hozzájutás, hitelezés alacsony szintje, saját tőke finanszírozás,
- Növekedési lehetőségek növelése, vállalkozói üzleti kultúra fejlesztése: támogatás, tanácsadás, export készségek, e-vállalkozás

KKV Írország

- KKV jelentős szektor, mikrok aránya 88% (EU átlag 92%), magánszektor foglalkoztatottak 70%-a (EU 67%), GVA 48%-a (EU 58%)
- KKV-k függése hazai kereslettől, nagyvállalatok magasabb termelékenysége
- 56%-a magánszektor alkalmazottaknak nem exportáló cégeknél van alkalmazásban
- Ír gazdaság törékeny, kedvező üzleti környezet, innovatív és vállalkozó üzleti kultúra
- Foglalkoztatás növelés a strat-up-k és mikrovállalkozások körében
- A strat-up-k és mikrok expanziójának ösztönzése, gyorsítása
- Finanszírozáshoz való hozzájutás
- Vállalkozás alapítások visszaestek, megszűnő vállalkozások, vagy inaktív vállalkozások aránya nőtt

KKV Németország

- KKV-k foglalkoztatják összes alkalmazott 55%-t, németországi vállalkozások 99,5%-a KKV, GVA 36%, képző és gyakorlati helyek is
- Beszállító szerep, innovációs képesség, Technológiai újítások kezdeményezői és közvetítői
- Fontos szerep hanyatló régiókban, szerkezetváltás meghatározó szereplői
- Szövetségi szintű program: vállalkozó szellem erősítése, új üzleti modellek bevezetése, nemzetközi piacokra lépés ösztönzése, kapacitásbővítés, KKV-k innovációs és növekedési képességének ösztönzése, inkubátorházak, tanácsadás, képzés, marketingeszközök az egyes tartományi termékek nemzetközi piacra juttatásának érdekében
- Finanszírozási lehetőségekhez való hozzájutás

EU közös kimeneti mutatórendszer

- Támogatásban részesülő vállalkozások száma; vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma; vissza nem térítendő támogatáson kívüli más pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma; a nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma
- A támogatott új vállalkozások száma
- A vállalkozásoknak közpénzből nyújtott támogatáshoz illeszkedő magánberuházás (vissza nem térítendő támogatás); a vállalkozásoknak közpénzből nyújtott támogatáshoz illeszkedő magánberuházás (a vissza nem térítendő támogatástól eltérő jellegű támogatás)
- A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál

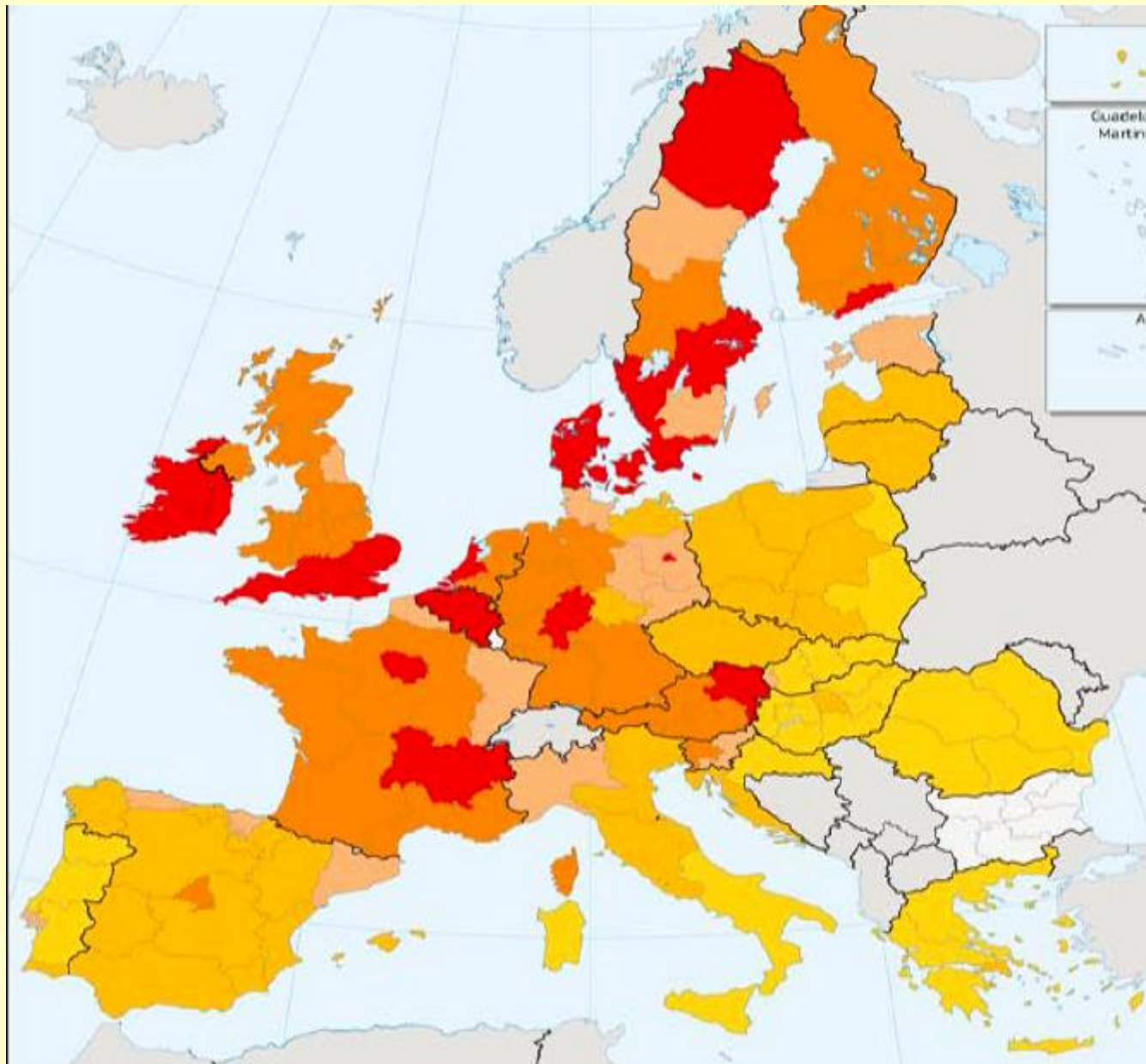
Alkalmazott mutatórendszer

Regionális üzleti demográfia az egyes területi szinteken:

- Újonnan alapított vállalkozások: munkahelyteremtés és gazdasági fejlődés ösztönzője
- Megszűnő, vagy inaktívvá váló vállalkozások száma: a már nem profitábilis tevékenységek fokmérője

REDI index (Szerb, L, 2013) NUTS1, NUTS2 szinten vizsgálták
3 almutatóból:

- Vállalkozói attitűd (piac agglomerálódása, társadalmi tőke, korrupció mértéke)
- Képességek (technológia alkalmazása, humán tőke képzettsége, piaci verseny mértéke)
- Célok, stratégiák (innováció orientáltság, K+I, pénzügyi piacok fejlettsége)

Forrás: 6. Kohéziós Jelentés

További mutatók

- vállalkozói szektor versenyképességének vizsgálata: GDP, GDP/fő, GDP/km², reál gazdasági növekedés
- Foglalkoztatási ráta, munka termelékenysége
- Nemzetközi szabadalmak száma
- Multinacionális vállalatok jelenléte
- Iparstruktúra: feldolgozóipar, szolgáltató szektor, pénzügyi szektor fejlettsége, high-tech iparágak jelenléte
- Üzleti infrastruktúra kapacitása, klaszterek fejlettsége

Köszönöm a figyelmet!